

Dərman vasitəsinin istifadəsi üzrə təlimat (xəstələr üçün)

MEKSIA[®] 10 mq, 20 mq örtüklü tabletlər
MEXIA[®]

Beynəlxalq patentləşdirilməmiş adı: Memantine hydrochloride

Tərkibi

Təsiredici maddə: 1 tabletin tərkibində 10 mq və ya 20 mq memantin hidroxlorid vardır.

Köməkçi maddələr: mikrokristallik sellüloza PH 302 (Avisel PH 302), susuz kolloidal silisium dioksid (Aerosil 200), talk, maqnezium stearat, laktoza DC (laktoza monohidrat, povidon 30) (Meksia[®] 10 mq), natrium kroskarmelloza (Meksia[®] 20 mq).

Meksia[®] 10 mq

Örtük: № 8 Opadry ağ Y-1-7000 (HPMS 2910/hipromelloza 5cp (E464), titan dioksid (E171), makroqol/PEQ 400 (E1521)).

Meksia[®] 20 mq

Örtük: № 28 Opadry çəhrayı 20A34056 (HPMS 2910/hipromelloza (E464), hidroksipropil sellüloza (E463), talk (E553b), titan dioksid (E171), qırmızı dəmir oksidi (E172), qara dəmir oksidi (E172)).

Təsviri

Meksia[®] 10 mq

Ağ və ya ağ rəngə yaxın rəngdə olan, uzunsov, iki tərəfli qabarıq, ortasında daraltmış və hər iki tərəfdən bölünən örtüklü tabletlərdir.

Meksia[®] 20 mq

Solğun qırmızı rəngdə, oval-uzunsov, bir tərəfində «20» rəqəmi həkk olunmuş örtüklü tabletlərdir.

Farmakoterapevtik qrupu

Demensiyanın müalicəsi üçün digər preparatlar.

ATC kodu: N06DX01.

Farmakoloji xüsusiyyətləri

Farmakodinamikası

Qlutamatergik neyrotransmissiyanın pozulması zamanı, əsasən, NMDA-reseptorlarında (N-metil-D-aspartat reseptorları), həm neyrodegenerativ əqli zəiflik əlamətlərinin qabarıq şəkildə meydana çıxması, həmçinin xəstəliyin inkişafına şərait yaranması barədə artan sübutlar vardır.

Memantin gərginlikdən asılı, orta dərəcədə affin və qeyri-rəqib NMDA-reseptorlar antaqonistidir. O, neyronal disfunksiyaya səbəb ola biləcək, patoloji yüksək səviyyədə olan qlutamatın effektini modullaşdırır.

Farmakokinetikası

Sorulması

Memantinin tam biomənimsənilməsi təqribən 100 %-dir. T_{max} 3-8 saatdır. Qidanın memantinin sorulmasına təsiri barədə heç bir məlumat yoxdur.

Paylanması

Gündəlik 20 mq dozalarda memantin qəbulu geniş fərdi fərqlərlə 70-150 nq/ml (0,5-1 mkmol) stabil plazma konsentrasiyalarına gətirib çıxarır. 5-30 mq gündəlik dozalar təyin olunduqda, beyin-onurğa beyini mayesi (OBM)/plazma orta nisbəti 0,52 hesablanmışdır. Paylanma həcmi 10 l/kq-a yaxındır. Memantin təqribən 45 %-i plazma proteinləri ilə birləşir.

Biotransformasiyası

İnsan orqanizmində dövr edən memantinə bağlı maddənin 80 %-i başlanğıc maddəyə birləşmiş haldadır. İnsanın əsas metabolitləri N-3,5-dimetilqludantan, 4- və 6-hidroksimemantin izometrik qarışığı və 1-nitroso-3,5-dimetiladamantandır. Bu metabolitlərdən heç biri NMDA-antaqonist təsir nümayiş etdirmir. *In vitro*, tədqiqatlarda sitoxrom P450 tərəfindən katalizə olunmuş metabolizm aşkar edilməmişdir. Tədqiqat zamanı peroral qəbul olunan ^{14}C -memantin dozasının orta hesabla 84 %-i 20 gün ərzində xaric olunmuşdur, dozanın 99 %-dən çoxu böyrəklər vasitəsilə xaric edilmişdir.

Eliminasiyası

Memantin monoeksponensial yolla terminal yarımparçalanma $T_{1/2}$ dövrü 60-100 saatdır. Normal böyrək funksiyalı könüllülərdə ümumi böyrək klirensi (Cl_{tot}) 170 ml/d/1,73 m² təşkil edir və ümumi böyrək klirensinin bir hissəsi tubulyar sekresiya vasitəsilə baş verir. Böyrək işlənməsinə, ehtimal ki, proteinlərin kationlar vasitəsilə ötürülməsi əsasında tubulyar sorulma da daxildir. Sidiyin qələvi mühitində memantin böyrəklə ifrazat sürəti bəzi amillərin təsiri nəticəsində 7-9 dəfə azala bilər. Sidiyin qələviləşməsinə səbəb pəhrizdəki radikal dəyişikliklər ola bilər, məs., heyvan ətindən tərəvəzli pəhrizə keçid və ya mədə qələviləşməsinə səbəb vasitələrin külli miqdarda qəbulu.

Xəttilik

10-40 mq doza ilə könüllülərdə aparılmış tədqiqatlar xətti farmakokinetikani nümayiş etdirib.

Farmakokinetik/farmakodinamik əlaqə

Gündəlik doza 20 mq memantin təyin edildikdə beyin-onurğa beyin mayesinin (OBM) səviyyəsi memantin inhibə olunmasının k_i -qiymətinə (k_i = inhibə olunma sabiti) uyğun gəlir ki, bu da insan beyninin alın payı qabığına 0,5 mkmol təşkil edir.

İstifadəsinə göstərişlər

Orta və ağır dərəcəli Alzheymer xəstələrinin müalicəsi.

Əks göstərişlər

Təsiredici maddəyə və ya köməkçi maddələrdən hər hansı birinə qarşı hiperhəssaslıq.

Xüsusi göstərişlər və ehtiyat tədbirləri

Epilepsiyalı xəstələr, keçmişdə qıcolmaları olan və ya epilepsiyaya meyilli xəstələr ehtiyatlı olmalıdır.

Amantadin, ketamin və ya deksstrometorfan kimi N-metil-D-aspartat (NMDA)-antaqonistləri ilə birgə istifadəsindən qaçınmalıdır. Bu tərkiblər memantin kimi eyni reseptor sisteminə fəaliyyət göstərir və buna görə də arzuolunmaz reaksiyalar (əsasən mərkəzi sinir sisteminə (MSS) aid) daha tez-tez və ya daha aşkar şəkildə baş verə bilər. Sidiyin pH-nı artırma biləcək bəzi amillər xəstənin diqqətli nəzarət altında olmasına zərurət yarada bilər. Bu amillərə pəhrizdəki radikal dəyişikliklər, məs., heyvan ətindən tərəvəzli pəhrizə keçid və ya mədə qələviləşməsinə kömək edən vasitələrin külli miqdarda qəbulu daxildir. Həmçinin, sidiyin pH-ı tubulyar böyrək asidozu (RTA) halında və ya sidik kanalının *Proteus bakteriyası* mənşəli ağır iltihablarında arta bilər.

Yaxın zamanda miokard infarktı keçirmiş, kompensasiya edilməmiş durğun ürək çatışmazlığı (NYHA III-IV) və ya idarə edilməyən yüksək təzyiqli xəstələr əksər klinik tədqiqatlardan çıxarılmışdır. Nəticə etibarilə, yalnız məhdud göstəricilər məlumdur və bu vəziyyətdə olan xəstələr daim nəzarət altında olmalıdır.

Meksia® 10 mq-ın tərkibinə laktoza monohidrat daxildir. Qalaktozaya qarşı nadir irsi dözümsüzlük, Lapp laktaza çatışmazlığı və ya qlükoza-qalaktoza malabsorbsiyası olan xəstələr bu dərmanı qəbul etməməlidir.

Digər dərman vasitələri ilə qarşılıqlı təsiri

Memantin farmakoloji xüsusiyyətləri və təsir mexanizmindən asılı olaraq aşağıdakı qarşılıqlı təsirlər baş verə bilər

- Təsir mexanizminə əsaslanaraq, memantin kimi NMDA antaqonistləri ilə kombinə olunmuş terapiya zamanı L-dopa, dofaminergik və antixolinergik aqonistlərin təsiri güclənə bilər.

Barbituratlar və neyroleptiklərin təsiri azala bilər. Memantin spazmolitik vasitələr, dantrolen və ya baklofen ilə birgə istifadəsi onların təsirini dəyişə bilər və doza korreksiyası zəruri ola bilər.

- Farmakotoksik psixoz riski olduğuna görə memantin və amantadinin kombinasiyada istifadəsindən çəkinmək lazımdır. Hər iki vasitə NMDA-antagonistlərinə aid kimyəvi birləşmələrdir. Eyni hal ketamin və deksmetorfan üçün də mümkündür. Memantin və fenitoinin kombinasiyasının mümkün risk halı haqqında bir çap olunmuş nəşrdə hesabat var.

- Amantadin kimi eyni böyrək kation ötürücülük sistemindən istifadə edən simetidin, ranitidin, prokainamid, kinidin, kinin və nikotin kimi digər aktiv maddələr də memantinlə qarşılıqlı əlaqəyə girir və plazma səviyyələrinin yüksəlmə riskinə gətirib çıxara bilərlər.

- Memantin hidroxlortiazid ilə (HXT) və yaxud hər hansı bir digər HXT birləşməsi ilə birgə təyin edildikdə, HXT-in plazma səviyyələrində azalma müşahidə oluna bilər.

- Post-marketing təcrübəsi varfarinlə birgə müalicə olunan xəstələrdə beynəlxalq normallaşdırılmış nisbət (BNN) artdığının ayrı-ayrı hallarını göstərmişdir. Heç bir səbəb-nəticə əlaqəsinin qeydə alınmamasına baxmayaraq, paralel olaraq oral antikoagulyantlarla müalicə olunan xəstələrdə protrombin vaxtına və ya BNN dəqiq nəzarət etmək məsləhət görülür.

Gənc sağlam şəxslərdə təkdozal farmakokinetik (FK) tədqiqatlarda memantin aktiv maddəsinin qliburid/metformin və yaxud donepezil aktiv maddəsi ilə qarşılıqlı əlaqəyə girməsi qeydə alınmayıb.

Gənc sağlam şəxslərdə klinik tədqiqatlarda memantin qalantaminin farmakokinetikasına hər hansı bir təsir göstərməsi qeydə alınmayıb.

In vitro tədqiqatlarda memantin CYP 1A2, 2A6, 2C9, 2D6, 2E1, 3A, tərkibində flavin olan monooksigenazanı, epoksidhidrolaz və ya sulfatını inhibə etmir.

Hamiləlik və laktasiya dövründə istifadəsi

Hamiləlik

Mövcud hamiləliyə memantin təsiri barədə heç bir klinik məlumat yoxdur. Heyvanlar üzərində aparılan tədqiqatlar bətdaxili inkişafı zəiflətmək təhlükəsinin mümkünlüyünü göstərir, bu da insanla müqayisədə eynidir ya da bir az yüksəkdir. İnsanlar üçün potensial risk məlum deyil. Əgər zəruri deyilsə, memantin hamiləlik dövründə istifadə edilməməlidir.

Laktasiya

Memantin ana südü ilə ifraz edilib edilməməsi məlum deyil, lakin maddənin lipofilliyini nəzərə alsaq, guman ki, bu hal baş verir. Memantin qəbul edən qadınlar uşaqlarını ana südü ilə qidalandırmamalıdır.

Nəqliyyat vasitələrini və digər potensial təhlükəli mexanizmləri idarəetmə qabiliyyətinə təsiri

Orta və ağır dərəcəli Alzheimer xəstəliyi adətən sürücülük qabiliyyətinin zəifləməsinə səbəb olur və mexanizmlərdən istifadəni təhlükə altında qoyur. Bundan başqa, Meksia® avtomobil və digər potensial təhlükəli mexanizmlərdən istifadə etmək qabiliyyətinə az və orta dərəcədə təsir göstərir, odur ki, ambulator xəstələr xüsusilə diqqətli olmaları barədə xəbərdar olunmalıdır.

İstifadə qaydası və dozası

İstifadə qaydası

Daxilə qəbul edilir.

Meksia® gündə bir dəfə təyin olunmalı və hər gün eyni vaxtda qəbul edilməlidir. Örtüklü tabletlər həm qida ilə birlikdə, həm də qidasız qəbul edilə bilər.

Müalicə Alzheimer əqli zəifliyinin diaqnostikası və müalicəsi sahəsində təcrübəsi olan həkim tərəfindən təyin edilməli və ona nəzarət edilməlidir. Müalicə yalnız xəstənin dərmanı qəbul etməsinə müntəzəm olaraq nəzarət edəcək şəxs olduqda başlanmalıdır. Diaqnoz mövcud təlimatlara uyğun qoyulmalıdır. Memantinə toleranqlıq və istifadə dozası müalicə başlandıqdan üç ay ərzində müntəzəm şəkildə nəzərdən keçirilməlidir. Daha sonra

memantinin klinik faydası və xəstənin müalicəyə tolerantlığı müntəzəm şəkildə müvafiq cari təlimatlara uyğun olaraq yenidən nəzərdən keçirilməlidir. Dəstəkləyici terapiya fayda verdikcə və xəstə memantinlə müalicəyə tab gətirdikcə müalicəni davam etdirmək olar. Müalicənin artıq fayda vermədiyi sübut olunduqda və ya xəstə memantinlə müalicəyə artıq tab gətirmədikdə müalicənin dayandırılması barədə düşünülməlidir.

Dozalanma

Böyükklər

Dozanın titrlənməsi

Maksimal sutkalıq doza gündə 20 mq-dır. Arzuolunmaz əlavə təsir riskini azaltmaq üçün dəstəkləyici doza ilk 3 həftə ərzində artan şəkildə həftədə 5 mq olmaqla aşağıdakı kimi artırılmalıdır:

1-ci həftə (1-7 gün)

Xəstə 7 gün ərzində, hər gün 10 mq-lıq tabletin yarısını (5 mq) qəbul etməlidir.

2-ci həftə (8-14 gün)

Xəstə 7 gün ərzində hər gün 10 mq-lıq tabletdən bir ədəd (10 mq) qəbul etməlidir.

3-cü həftə (15-21 gün)

Xəstə 7 gün ərzində hər gün 10 mq-lıq tabletdən bir və yarım ədəd (15 mq) qəbul etməlidir.

4-cü həftədən başlayaraq

Xəstə gündə iki ədəd 10 mq-lıq və ya bir ədəd 20 mq-lıq tablet qəbul etməlidir.

Sabit doza

Məsləhət görülməyən sabit doza gündə 20 mq-dır.

Xüsusi qrup xəstələr

Yaşlılar

Klinik tədqiqatlara əsasən 65 yaşdan yuxarı xəstələr üçün məsləhət görülməyən dozanın miqdarı günə 20 mq-dır, yuxarıda təsvir edilmiş şəkildə olmalıdır.

Uşaqlar və yeniyetmələr

18 yaşından kiçik uşaqlarda təhlükəsizliyi və effektivliyi haqqında heç bir məlumat olmadığına görə Meksia®-nı uşaqlarda istifadəsi tövsiyə olunmur.

Böyrək çatışmazlığı

Böyrək funksiyasının yüngül çatışmazlığı olan xəstələrdə (kreatinin klirensi 50-80 ml/dəq) doza korreksiyası tələb olunmur. Orta dərəcəli böyrək çatışmazlığı olan xəstələrdə (kreatinin klirensi 30-49 ml/dəq) gündəlik doza 10 mq olmalıdır. Əgər ən azı 7 günlük müalicədən sonra xəstənin vəziyyəti müsbət olarsa, standart seçim sxeminə əsasən dozanın miqdarı 20 mq/gündə olmaqla artırıla bilər. Böyrək funksiyasının ağır çatışmazlığı olan xəstələrdə (kreatinin klirensi 5-29 ml/dəq) doza gündə 10 mq olmalıdır.

Qaraciyər çatışmazlığı

Qaraciyər funksiyasının yüngül və orta çatışmazlığı olan xəstələrdə (Child-Pugh A və Child-Pugh B) doza korreksiyasına ehtiyac duyulmur. Qaraciyər funksiyasının ağır çatışmazlığı olan xəstələrdə memantin istifadəsinə aid heç bir məlumat yoxdur. Qaraciyər funksiyasının ağır çatışmazlığı olan xəstələrə Meksia®-nın təyin olunması tövsiyə olunmur.

Əlavə təsirləri

1784-ü memantin, 1595-i plasebo ilə müalicə olunmuş yüngül və ağır dərəcəli ağıl zəifliyi olan xəstələrin klinik tədqiqatlarında memantinlə müalicə olunan xəstələrin arzuolunmaz reaksiyalarının ümumi faizi plasebo ilə müalicə olunanlardan fərqlənməyib; arzuolunmaz hallar ağırlığına görə adətən yüngüldən orta dərəcəyə qədər olub. Plasebo qrupundan fərqli olaraq memantin qrupunda daha tez-tez baş vermiş arzuolunmaz hallar başgicəllənmə (müvafiq olaraq 6,3 % və 5,6 %), baş ağrısı (5,2 % və 3,9 %), qəbizlik (4,6 % və 2,6 %), yuxululuq (3,4 % və 2,2 %) və hipertoniya (4,1 % və 2,8 %) olmuşdur.

Aşağıda qeyd olunan dərmanın əlavə təsirləri memantin ilə aparılan klinik tədqiqatlardan və dərman satışa çıxarıldığı andan əldə olunmuş məlumatlara əsasən toplanmışdır. Hər tezlik qrupu daxilində arzuolunmaz hallar rastgəlmə tezliyinin azalması sırası ilə qeyd olunub. Əlavə təsirlər orqanlar sisteminə uyğun aşağıdakı qruplara bölünür: çox tez-tez ($\geq 1/10$), tez-tez ($\geq 1/100$ -dən $< 1/10$ -ə qədər), bəzən ($\geq 1/1000$ -dən $< 1/100$ -ə qədər), nadir

($\geq 1/10000$ -dən $< 1/1000$ -ə qədər), çox nadir ($< 1/10000$), məlum deyil (mövcud məlumatlar əsasında qiymətləndirilməsi mümkün deyil).

İnfeksiyalar və invaziyalar

Bəzən: göbələk infeksiyası.

İmmun sisteminin pozulmaları

Tez-tez: dərman hiperhəssaslığı.

Psixi pozulmalar

Tez-tez: yuxululuq.

Bəzən: çəşqınlıq, hallüsinasiyalar¹.

Məlum deyil: psixotik reaksiyalar².

Sinir sisteminin pozulmaları

Tez-tez: başgicəllənmə.

Bəzən: anormal yerləş.

Çox nadir: bayılmalar.

Kardioloji pozulmalar

Bəzən: ürək çatışmazlığı.

Damar pozulmaları

Tez-tez: hipertoniya.

Bəzən: tromboflebit/tromboemboliya.

Tənəffüs sistemi, döş qəfəsi və ortadivər orqanlar tərəfindən pozulmalar

Tez-tez: tənəffəslik.

Mədə-bağırsaq pozulmaları

Tez-tez: qəbizlik.

Bəzən: qusma.

Məlum deyil: pankreatit².

Ümumi pozulmalar

Tez-tez: baş ağrısı.

Bəzən: yorğunluq.

¹Hallüsinasiyalar əsasən ağır Alzheimer xəstələrində müşahidə edilib.

²Post-marketing təcrübədə ayrı-ayrı hallar qeyd edilib.

Alzheimer xəstəliyi depressiya, intihar düşüncəsi və intiharla əlaqəli olub. Post-marketing təcrübədə bu hallar memantınla müalicə olunan xəstələrdə qeydə alınıb.

Dərman qəbulu zamanı arzuolunmaz reaksiyalar yarandıqda həkiminizlə məsləhətləşin!

Doza həddinin aşılması

Klinik tədqiqatlardan və post-marketing təcrübədə doza həddinin aşılması barədə yalnız məhdud məlumat mövcuddur.

Simptomlar

Nisbi olaraq yüksək doza həddinin aşılması (müvafiq olaraq 200 mq və 105 mq gündə, 3 gün ərzində) yalnız yorğunluq, zəiflik əlamətləri və/və ya ishal əlamətləri və ya heç bir əlamətin olmaması ilə büruzə verib. Naməlum dozalar və ya 140 mq-dan aşağı dozalarla doza həddinin aşılması xəstələrdə mərkəzi sinir sistemi (çəşqınlıq, süstlük, yuxululuq, başgicəllənmə, oyanıqlıq, aqressiya, hallüsinasiyalar və yerləşin pozulması) və/və ya mədə-bağırsaq sistemi mənşəli (qusma və ishal) əlamətlərlə büruzə verib.

Doza həddinin ən yüksək aşılması halında, xəstə 2000 mq memantini peroral qəbul etdikdən sonra sağ qalmışdır və mərkəzi sinir sistemi aşırı dozanın təsirinə məruz qalmışdır (10 günlük koma, daha sonra diplopiya və oyanıqlıq). Xəstə plazmaferez və simptomatik müalicə alıb. Xəstə ağırlaşmalarız sağalıb.

Doza həddinin yüksək şəkildə aşılması olan digər bir halda da xəstə həyatda qalıb və sağalıb. Xəstə peroral 400 mq memantin qəbul etmişdi. Xəstə narahatlıq, psixoz, görmə hallüsinasiyaları, prokonvulsiv hal, yuxululuq, stupor və bayğınlıq kimi mərkəzi sinir sistemi əlamətlərini yaşamışdır.

Müalicəsi

Doza həddinin aşılması baş verərsə, müalicə simptomatik olmalıdır. İntoksikasiya və ya dozanı aşma halı üçün heç bir spesifik antidot mövcud deyil. Aktiv maddəni xaric etmək üçün müvafiq olaraq mədə boşluğunun yuyulması, karbo dərmanları (enterohepatik resirkulyasiyanın dayandırılması), sidiyin turşulaşdırılması, məcburi diurez kimi standart klinik prosedurlardan lazım olduqda istifadə edilməlidir.

Mərkəzi sinir sisteminin (MSS) oyanıqlığının ümumi simptom və əlamətləri müşahidə edilərsə, diqqətli simptomatik klinik müalicə haqqında düşünmək lazımdır.

Buraxılış forması

Meksia® 10 mq

Şəffaf PVX/PE/PV DX-AL folqa blisterdə. 14 örtüklü tablet, blisterdə. 2 blister (28 örtüklü tablet) içlik vərəqə ilə birlikdə karton qutuya qablaşdırılır.

25 örtüklü tablet, blisterdə. 2 blister (50 örtüklü tablet) və ya 4 blister (100 örtüklü tablet) içlik vərəqə ilə birlikdə karton qutuya qablaşdırılır.

Meksia® 20 mq

Şəffaf PVX/PE/PV DX-AL folqa blisterdə. 14 örtüklü tablet, blisterdə. 2 blister (28 örtüklü tablet) və ya 6 blister (84 örtüklü tablet) içlik vərəqə ilə birlikdə karton qutuya qablaşdırılır.

25 örtüklü tablet, blisterdə. 2 blister (50 örtüklü tablet) içlik vərəqə ilə birlikdə karton qutuya qablaşdırılır.

Saxlanma şəraiti

25 °C-dən aşağı temperaturda, orijinal qutusunda və uşaqların əli çatmayan yerdə saxlamaq lazımdır.

Yararlılıq müddəti

3 il.

Yararlılıq müddəti bitdikdən sonra istifadə etmək olmaz.

Aptekdən buraxılma şərti

Resept əsasında buraxılır.

İstehsalçı

NOBEL İLAÇ SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.

Sancaklar 81100 Düzce/Türkiye.

Lisənziya sahibi

NOBEL İLAÇ SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.

Ümraniye 34768 İstanbul/Türkiye.